

Tehy ry
PL 10
00060 Tehy

ASiantuntija kuuleminen
18.2.2010

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
00102 Eduskunta
stv@eduskunta.fi

AIHE: Hallituksen esitys HE 283/2009 vp laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset näkökohdat

Tehy ry pitää hallituksen esitystä ammattihenkilölain muuttamisesta koskien sairaanhoitajina laillistettujen sairaanhoitajien, kättilöiden ja terveydenhoitajien lisäkoulutukseen perustuvasta rajatusta lääkkeenmääräämistä hyvin perusteltuna ja kannatettavana. Lisäksi kannatamme pro auctore- lääkemääräysoikeuden antamista suuhygienisteille ja optikoille esityksen mukaisesti. Tämä on johdonmukainen jatkumo uudistettaessa terveydenhuollon ammattihenkilöiden työnjakoa ja tehtäväkuvia.

Tehy ry pitää hyvänä sitä, että esityksessä on usealla tavalla pyritty varmistamaan potilasturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä mm. seuraavasti:

1. Kansainvälisten kokemusten arviointi.
2. Rajaamalla uusien oikeuksien piiriin tulevat ammattihenkilöt, toimialueet ja toimintavaltuudet.
3. Säättämällä valtioneuvoston asetuksella rajatun lääkkeenmääräämisen edellytyksenä olevasta koulutuksesta.
4. Määrittelemällä pätevyyskoulutukseen pääsyn kriteerit (laillistettu ammattihenkilö, alan työkokemus, vastaavan lääkärin puolto koulutukseen osallistumiselle).
5. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden piirissä olevista lääkkeistä ja tautitiloista sekä lääkkeiden määräämisestä.
6. Oikeus rajattuun lääkkeenmääräämiseen on liitetty henkilön työtehtäviin ja lisäkoulutukseen ja terveyskeskuksen vastaavan lääkärin kirjalliseen määräykseen.
7. Edellyttämällä, että toimintayksikkötasolla seurataan lääkkeenmääräämiskäytäntöjä.
8. Uudistuksen vaikutusten arviointi kahden vuoden kuluttua.

Pätevöitymiskoulutus

Tehy ry:n näkemyksen mukaan lääkkeiden määräämiseen liittyvä lisäkoulutus tulee toteuttaa valtakunnallisesti yhteisellä osaamisperusteisella opetussuunnitelmalla. Toiminnan läpinäkyvyyden ja uskottavuuden näkökulmasta lisäopintojen kokonaisuudesta noin puolet tulee Tehyn näkemyksen mukaan olla farmakologian, reseptiopin, tautiopin, toksikologian ja kliinisen lääketieteen opintoja. Tehy ry pitää tärkeänä, että tämä osuus koulutuksesta toteutetaan lääketieteellistä ja farmasian koulutusta antavien yliopistojen toimesta. Lisäkoulutuksen tuottaman osaamisen arviointia ja kehittämistä varten tulee asettaa asiantuntijatyöryhmä.

Tehy ry pitää tärkeänä myös sitä, että koulutuksen rahoitusjärjestelmästä riippumatta, ko. lisäkoulutukseen pääsy turvataan myös niille sairaanhoitajina laillistetuille sairaanhoitajille, kättilöille ja terveydenhoitajille, jotka eivät ole suorittaneet tutkintoansa ammattikorkeakoulussa. Tällaisia työikäisiä sairaanhoitajia on reilusti yli 30000.

Rajoitetun lääkkeenmääräämisoikeuden piirissä olevat lääkkeet

Tehy ry pitää hyvänä sitä, että lakiesityksessä annetaan sosiaali- ja terveysministeriölle oikeus asetuksella päättää niistä lääkkeistä, joita sairaanhoitajat voivat määrätä. Tämä antaa viranomaisille mahdollisuuden tarkentaa lääkkeiden määräämiseen liittyviä käytäntöjä saatujen kokemusten mukaan. Perusteltua on myös se, että toimintayksikön vastaava lääkäri voi paikallisten hoitokäytäntöjen mukaan rajata edelleen sairaanhoitajan oikeutta määrättävien lääkkeiden osalta.

Uudistuksen vaikutusten arviointi

Tehy ry pitää tärkeänä sitä, että uudistuksen kokemuksia arvioidaan laajasti kahden vuoden kuluttua toiminnan alkamisesta. Tällöin voidaan arvioida onko rajattua lääkkeenmääräämisoikeutta tarkoituksenmukaista laajentaa muihin ammattiryhmiin tai muille toimintasektoreille, joissa on kehitetty laajennettuja tehtäväkuvia itsenäisen vastaanotto toiminnan osalta.

Erinomaisia tuloksia itsenäisen vastaanotto toiminnan kehittämisestä niin valtakunnallisella kuin kansainvälisellä tasolla on saatu fysioterapeuttien laajennetuista tehtäväkuvista. Jatkossa tulee arvioida toiminnan ulottamista myös perusterveydenhuollossa toimivien suuhygienistien vastaanotto toimintaan, erikoissairaanhoidon ja yksityissektorin hoitajavastaanottoihin.

Kansaneläkelaitoksen vanhempainraha

Tehy ry pitää perusteltuna sitä, että Kansaneläkelaitoksen vanhempainrahan maksamisen edellytyksiä tarkistettaisiin siten, että jälkitarkastuksen voisi

synnytyksen jälkeen tehdä julkisen terveydenhuollon palveluksessa oleva, riittävän lisäkoulutuksen saanut kätilö tai terveydenhoitaja.

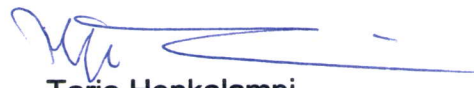
Terveydenhuollon asiakasmaksut

Lopuksi haluamme todeta, että Tehyn näkemyksen mukaan rajattuun lääkkeenmääräämisoikeuteen liittyvään lainsäädäntöön **ei pitäisi liittää asiakasmaksujen muutoksia**. Terveydenhuollon asiakasmaksut pitää tarkastella omana kokonaisuutena, tavoitteena monikanavaisen rahoitusjärjestelmän selkeyttäminen. Terveydenhuollon asiakasmaksut eivät ole periaatteellisesti osa rahoitus vaan niillä voidaan ohjata palveluiden käyttöä. Erityisesti on pidettävä huolta siitä, etteivät asiakasmaksut estä tarpeellisten palveluiden käyttöä, ja siten lisää eri väestöryhmien välistä terveyden epätasa-arvoa.

Helsingissä 18.2.2010

Jaana Laitinen-Pesola
Puheenjohtaja
Tehy ry

Tarja Honkalampi
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja:

Kirsi Markkanen
Kehittämispäällikkö
0405337086